

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in po-
šiljajo uredništvu lista »Mir«
v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure po-
poldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

MIR

Glasiło koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

Upravištvu lista »Mir«
v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat

Leto XXXI.

Celovec, 16. listopada 1912.

Št. 46.

XXII. letni občni zbor

»Katoliško političnega in gospodarskega
društva za Slovence na Koroškem«

se vrši

v četrtek, dne 28. novembra 1912
točno ob 11. uri dopoldne

v veliki dvorani hotela Trabesinger
v Celovcu.

Spored:

1. Poročilo predsedstva.
2. Poročilo starega odbora.
3. Volitev odbora.
4. Slučajnosti.

O d b o r.

Dvojna vojna.

Nihče ne dvomi več o izidu krvave voj-
ne na Balkanu. Nekdaj tako slavna turška
armada je razkrojena, ponižana, osramo-
čena. Le pri Čataldži, vencu trdnjav, se
zbira zadnji ostanek poražene turške ar-
made in dobiva iz Azije nove bojne čete,
da nadomesti velikanske izgube v bitkah
z junaško bolgarsko armado. Pri Čataldži
skušajo Turki še enkrat ustaviti pohod bol-
garske armade v Carigrad. Bolgari kar ko-
prnijo, da zasedejo Carigrad in na vrhu Ha-
gije Sofije, ki je od leta 1453 sem iz kršč.
cerkve izpremenjena v mošejo (molilnico),
zasadijo zopet namesto mohamedanskega
polumeseca krščanski križ. Če bi se Tur-
kom tudi posrečilo, začasno ustaviti bol-
garsko prodiranje in v zadnjem trenutku
poraziti Bolgare — na kar pa sedaj nihče
več ne misli — jih to ne bi rešilo. Srbska
armada in večji del grške armade sta pro-
sta, da po turški železnici, ki je že skoro vsa
od Soluna do Čataldže v bolgarskih rokah,
z vihrajočimi zastavami vstopita v bolgar-
ske bojne vrste pri Čataldži. Srbi so že itak
en del svoje armade poslali preko Kjusten-
dila in Sofije pred Odrin, Grki pa so izkrcali
nekaj vojaštva ob morju pri Dede-Agaču (v
bližini izliva Marice v Egejsko morje) in
najbrž tudi v luki Xeros (na našem zemlje-
vidu zaliv med Galipoli in Kešanom). Vrh-
tega se iz zanesljivih virov poroča, da se
Odrin ne bo držal več dolgo. Bolgari so pred
Odrinom zavzeli dve najvažnejši utrdbi, to
je 143 m visoko utrdbo Kartaltepe in Papas-
tepe. V Odrinu razsaja tudi med turškimi
vojaki legar. Ko se uda Odrin, bo korakala
oblegovalna bolgarska armada kot mogoč-
na rezerva proti Čataldži, če bo treba. Turki
prelijejo lahko še potoke krvi, povzročijo
lahko naskakujoči bolgarski armadi veliko
izgube, toda pri tem izkrvavijo sami. Uso-
da evropske Turčije je zapečata-
tena!

To naziranje je prodrlo v vsej evropski
javnosti, in zato se je zanimanje za vojno
balkanske zveze (Bolgarev, Srbov, Grkov in
Črnogorcev) s Turčijo nekoliko poglobilo; za-
to se je pa začela med veliko večjim za-
nimanjem javnosti umazana vojna
diplomatov, papirnata vojna zunanjih
ministrov in njihovih diplomatičnih urad-
nikov vseh evropskih držav, ki so prej ves
čas pustili na turškem ozemlju mučiti in
moriti kristjane, sedaj pa, ko zmagonosni
balkanski Jugoslovani hočejo izkoristiti
svoje, z velikim naporom in z velikanski-
mi žrtvami dosežene zmage, vidijo ti diplo-

mati naenkrat na Balkanu velikanske »in-
terese« svojih držav. Toda te interese na
Balkanu so imele države tudi že prej, še
predno se je začela vojna krščanskih naro-
dov na Balkanu s Turki. Toda ta papirnata
vojna ni noben špas in iz nje lahko nasta-
nejo prave vojne z ognjem in mečem. Izmed
držav, ki imajo ali iščejo svoje interese (ko-
risti) na Balkanu, je poleg Rusije, Romunije
in Laške, pač najbolj interesirana Avstrija,
ki meji na Črnogoro, v Sandžaku na dose-
danjo Turčijo in na Srbijo.

Razumljivo je torej, če obrača naša dr-
žava vso pozornost na dogodke na Balkanu
in gleda, da njeni gospodarski interesi na
Balkanu po končani balkanski vojski ne bo-
do oškodovani. Toda način, kako hočejo do-
seči to še vedno slepi avstrijski (nemški) di-
plomati, je za Avstrijo skrajno
škodljiv, pa tudi nevaren, ker bi Avstri-
jo lahko zapletel v vojno, iz ktere bi mogla
nastati svetovna vojna. Dvomljivo pa je, če
bi Avstrija iz take vojne izšla kot zmago-
valka, ker je vsled svoje slabe zunanje po-
litike dandanes takorekoč — osamljena. Iz
laških vladnih listov je posneti, da trozveza
Avstrije—Italije—Nemčije ni trdna, ampak
da vsaka teh držav išče predvsem svoje
lastne koristi. Zato se je »prijateljstvo«
Nemčije in Avstrije v zadnjem času zelo
ohladiło, in sam prestolonaslednik Franc
Ferdinand se poda v Berolin, da skuša to
prijateljstvo zopet segreti.

Odlični poljski politik, ki pozna ruske
razmere prav dobro, se je nasproti poroče-
valcu »Slovenca« izrazil, da napetost med
Avstrijo in Rusijo zaradi Balkana postaja
vedno večja. Rusija in Avstrija se boste tru-
dili pridobiti zase balkansko zvezo. Zdi se
pa, da bo pri tem podlegla Avstrija. Zakaj?
**Nad Avstrijo se mašuje cela njena pretek-
lost, njena protislovanska politika, katero
je uganjala toliko let.** Kot slovanska drža-
va bi bila morala Avstrija delati slovansko
politiko, v resnici pa je vladala proti Slova-
nom, zlasti zoper Jugoslovane. Da, celo Hr-
vate, ta najjudanejši narod, ki je leta 1849.
rešil habsburški prestol (dinastijo), je žrtvo-
vala Madjarom. Kako se bo v sporu Avstrije
z Rusijo držala Nemčija, meni dotični Po-
ljak sledeče: »V ruskih nacionalnih krogih
nastopajo vedno silnejše nemške simpatije.
Po berolinskem kongresu (1880) in še pozne-
je je rusko javno mnenje še smatralo Nem-
čijo za glavnega sovražnika, na Avstrijo je
pa gledalo samo kot na nemškega sekun-
danta (pomagača). Nekaj let sem se pa v
Rusiji vedno manj govori o nasprotstvu
Nemčiji, a vedno več o Avstriji«. Laški
dnevnik »Il Secolo« pa poroča iz Berlina
med drugim, da imata Rusija in Nemčija
skupne interese zaradi Poljakov. In kako je
zapisana Avstrija na Balkanu? Kot sovra-
znica Slovanov, ker zatira na nemško zahte-
vo svoje jugoslovanske državljanke. Čisto
naravno je potemtakem, da so balkanske
države nasproti naši državi nezaupljive in
da si balkanski Slovani mislijo: Avstrija,
pokaži najprej doma, da si naklonjena Slo-
vanom, daj pravice najprej Slovincem in
Hrvatom, potem ti bomo mogli šele verjeti,
da nam hočeš res dobro. V slučaju kake vojs-
ke bi imela torej Avstrija, kakor kaže se-
danji položaj, pač mnogo sovražnikov, od-
kritosrčnega zaveznika, prijatelja pa mor-
da nobenega.

Kako hočejo avstrijski diplomati ohrani-
ti na Balkanu naše državne interese?
»Reichspost«, v zadnjem času, nekako pol-
uradno glasiło ministra zunanjih zadev
grofa Berchtolda, zelo ostro piše proti Srbi-
ji, ker prodira del srbske armade proti Ja-

dranskemu morju in hoče zasedeti obmorske
kraje Janez Medua in Drač v Albaniji.
»Reichspost« in sploh vsi nemški listi trdi-
jo, da je proti interesom Avstrije, če dobijo
Srbi prosto pot do Jadranskega morja, za-
htevajo, da srbska armada ne sme v alban-
sko ozemlje in da mora postati Albanija sa-
mostojna. To so baje zahteve naše vlade.
Jasno je, da ta politika avstrijskih diplo-
matov ni prav ničesar družega, kakor na-
daljevanje dosedanje, Avstri-
ji škodljive politike, ki brez potre-
be izziva balkanske države. Vsled tega sma-
trajo balkanske države Avstrijo kot sovra-
znico, in posledica tega je, da naša trgovina,
ki ji je odprta pot samo še na Balkan, trpi.

Da našim diplomatom ni Bog ve kaj za
Albance, ampak zasledujejo druge namene
z Albanci, dokazuje dejstvo, da niso niti s
prstom zganili, »ko je Džavid paša prega-
njal Albance, jih gnal v močvirja, kjer so
moral stati do gleženj v blatu, cele dni brez
jedi in požirka vode, ko jih je dal klati ka-
kor jarce (koštrune), njihove domove požigati,
otroke metati v ogenj in žene oneča-
ševati«, kakor poroča »Slovenec«. Ker je
grof Berchtold izjavil, da Avstrija ne mara
razširiti svojega ozemlja na Balkanu, torej
ne namerava priklopiti Albanije, česar bi
tudi nikdar ne pripustila Laška. Grof
Berchtold hoče torej ohraniti le protektorat
(varuštvo) Avstrije nad Albanijo. V kakšne
namene? Ni težko uganiti. Deli in boš vla-
dal na Balkanu! Žal da se to za Avstrijo ni
vresničilo, ampak jo je dovedlo v dosedanje
osamelost. Kaj čudno se pa sliši za Sloven-
ce, ko »Reichspost« dokazuje, da ima na-
ša država v Albaniji zgodovinske pravice,
ker je dala Albancem prostovoljno naci-
onalne šole, jim tiskala prve njihove naci-
onalne knjige, itd. Gotovo je to lepo od naše
države! Toda kot avstrijski državljani pri
tem opravičeno vprašujemo: Naša vlada
ustanavlja iz dobrote tujim narodom naci-
onalne šole, tiska jim nacionalne knjige,
**nam državljanom, koroškim Slovincem pa,
ki imamo pravico do nacionalnih šol, jih
ne da!**

Oficielna vladna poročila iz Belgrada
zatrjujejo, da je srbska vlada pripravljena,
ugoditi avstrijskim željam glede gospodar-
skih koristi Avstrije na Balkanu, hoče pa
na vsak način prost dohod do Jadranskega
morja, kar vendar ni zoper avstrijske go-
spodarske interese na Balkanu!

Zakaj torej hujskarija v nemških listih
proti zmagujočim balkanskim državam?
Zakaj v nevarnost in škodo Avstrije čisto
ponepotrebno hujskajo na vojno zoper
Srbe? Ali se naj Avstrija kot katoliška dr-
žava omadežuje za večne čase, da bi padla
v hrbet balkanskim krščanskim narodom,
ko zmagujejo nad Turkom, in bi tako po-
magala krvoločnemu sovražniku krščan-
stva? Zakaj po nepotrebno in v škodo
Avstrije dražijo Srbe in balkansko zvezo
sploh?

Odgovor je jase: Vsa Evropa izvzemši
Nemce, govori o zgodovinskih grehih av-
strijskih vlad, ki so na ljubo Nemcem in
Mažarom kopale grob naši preslavni mo-
narhiji s svojim protislovanskim režimom.
Ves svet govori o tem: **Sedaj je nastopil čas,
ko se bo odločila usoda Avstrije; če Avstri-
ja zapusti škodljivo protislovansko politiko,
bo postala močna, mogočna, če pa ne, ti bo
zaprt pot proti jugu in evropska javnost
ne bo več govorila o bolniku ob Bosporu
(Turčiji), ampak o avstrijskem bolniku.**
Nemci pa vedo, da bi njihovemu nasilstvu
odklenkalo, ako Avstrija da nam Slovanom
pravice. Zato bi radi Avstrijo zapletli v voj-

no s Srbijo. Na vsak način in pod vsakim pogojem bi radi vzdržali sedanje nezdrave razmere, četudi v propad naše ljube monarhije. Kaj bi radi Nemci z vojno proti Srbom, čisto jasno pove »Alldeutsches Volksblatt«, ki piše: »Če bodo Nemci prisiljeni z mečem in železom sodelovati pri ustvaritvi novih političnih razmer, tedaj sme nemška kri teči samo za Vsenemčijo. Naša dolžnost je, da to zavest spravimo med ljudstvo. Naše ljudstvo mora v teh resnih časih spoznati, da sme žrtve doprinasati le samo sebi, spoznati mora, da ne sme drugega hoteti, kot svoj lastni interes.«

Najbolj nevarni sovražniki Avstrije so torej tisti ljudje, ki uganjajo protislovensko politiko. Razni Dobernigi, Heini, Cuvaji itd. so torej največji škodljivci naše monarhije.

Kakšno je torej naše mišljenje glede razmer Avstrije do Balkana? Kot dobri patriotje bomo vsikdar za slavo in moč Avstrije in z največjim veseljem zgrabili za puško in meč, kadar bo treba braniti Avstrijo in njene resnične interese; ravnotako nasprotni pa smo vsaki nepotrební vojni, zlasti pa še tedaj, če kaka vojna ne bi imela nobenega drugega namena, kakor hoditi v ogenj po kostanj za Vsenemčijo in vzdrževati Slovanom krivični vladni zistem.

Prepričani smo tudi, da kljub hujskanju nemških listov v Avstriji ni nobene vojne nevarnosti in da bo avstrijska diplomacija začela že vendar enkrat delati »avstrijsko« politiko v državi in izven države.

Govor posl. Grafenauerja.

v državnem zboru dne 31. oktobra.

(Dalje.)

Avstrijska Turčija.

Hrvaški zelo podobna je naša ljuba dežela Koroška. (Veselost. — Lučovnik: Oho! Gospod tovariš, Vi dobro veste, kako mirno živijo naši ljudje s Slovenci!) Ali niste pri-glašeni k besedi, gospod Lučovnik? (Posl. Lučovnik: Ne!) Škoda da ne, iz tega bi še nekaj nastalo. (Veselost.) Koroška je dežela bojnih dogodkov, dežela z dobrim prebivalstvom, pa dežela s slabo upravo. Taka je naša dežela. O vrlinah Korošcev mi ni treba veliko govoriti, saj imamo tukaj na Dunaju dokaze, kaj je pravzaprav Korošec, če hoče. Kje na celem Dunaju najdete kako »Češko cesto« ali »Tirolsko cesto«? »Koroško cesto«, to pa imate! (Veselost.) Menite, da je to brez pomena? Zgodovina turških vpadov v letih 1529. in 1683. nam pove, kaj so storili Korošci, naši predniki, za Dunaj. (Posl. Wastian: To so bili nemški Korošci!) Tedaj so bile še čisto druge razmere na Koroškem, moj ljubi gospod Boštjan, kakor so pa danes. V večni spomin za zasluge za Dunaj ni dobila po njih samo cesta svojega imena, ampak tudi mestna vrata »Kärntnertor«. Govornik citira pesemco nad temi vratmi, ki opisuje junaštvo Korošcev v boju proti Turkom.

Na podlagi izkušenj kot večletni deželni poslanec sem svojo koroško domovino imenoval tu kot »avstrijsko Turčijo«. Tukaj mi noben tega ni očitil, zato so me pa natezali moji nasprotniki v deželnem zboru koroškem. Tam imajo več korajže, več poguma, ker sem tam osamljen — po njihovi obsodbe vredni zasluge — in menijo, da me bodo dali in me označili kot nekakega protidomovince, češ da spravljam Koroško na Dunaju v slab kredit. Toda če bi bili nasprotniki v mojem položaju in bi se njim to dogajalo, kar se nam koroškim Sloven-

cem že desetletja, potem bi o nas govorili malo drugače in bi nas ne primerjali samo z avstrijsko Turčijo. Vem, da bi bil nemški izraz ostrejši, bolj trd, kakor sem ga rabil jaz. Ne bom trdil, da ne bi dobil od nemško-nacionalne večine v deželnem zboru ničesar. Toda to, kar dobim, je zapoved, to morajo Slovencem dati, sicer bi bila njihova naklonjenost do Slovencev vendarle — preočitna. Tukaj imam dokument, ki bi Vam pokazal, če bi ga prebral, da so razmere na Koroškem res gnile. Toda to bom danes opustil, ker imam na razpolago malo časa in ker spada čitanje takih spisov bolj v deželni zbor, kakor pa v državni.

Naše narodne zadeve na Koroškem so vseskozi slabe in zato sem si razdelil, o čemur bom govoril, kar v poglavja. Prvo poglavje obravnava pravosodje. Tukaj vidim ravno glavo pravosodja, in ji ne bo prav nič škodilo, če si vzame k srcu vsaj nekaj iz mojih izvajanj.

Za Slovence ni kruha na Koroškem.

Slovenci stanujejo v 13 sodnih okrajih: Trbiž, Šmohor, Podkloster, Beljak, Rožek, Borovlje, Celovec, Svinec, Velikovec, Št. Pavel, Pliberk, Dobrlavas in Železna Kapla. Pri teh sodiščih deluje nad 30, skupaj s celovskim deželnim sodiščem približno 50 sodnih uradnikov, od katerih sta samo dva Slovenci, sodni predstojnik v Železni Kapli in adjunkt v Dobrlivasi. Vsi drugi so Nemci, od katerih je en del več ali manj zmožen slovenske govorice, dočim veliko število sodnikov, ki imajo opraviti s slovenskim prebivalstvom, sploh ne razume njegovega jezika. Sinovi domačega slovenskega prebivalstva, ki jih je lepo število, morajo služiti izven dežele, n. pr. dr. Kraut na Kranjskem, dr. Schaubach v Črnomlju — zdi se, da je Črnomelj na Kranjskem, kakor pravijo Nemci, posestno stanje koroških Slovencev — dr. Sitar v Brežicah, dr. Kušej v Gradcu, dr. Ilavnik v Št. Lenartu v Slovenskih goricah, dr. Silan v Mariboru itd., pri koroških jezikovno-mešanih sodiščih pa dobijo službo ljudje iz vseh mogočih dežel z najbolj dvomljivimi jezikovnimi kvalifikacijami, in sicer zatega-voljo, ker so zanesljivi strankarji nemških nacionalcev. So tukaj Poljaki, ki znajo, žal, biti tudi zelo nemškonacionalni, če se naselijo v kakem kraju na Koroškem, Nemci iz Češkega, Tirolci, Štajerci itd., samo Slovencev ni! (Dalje.)

Vojna na Balkanu.

Vojna na Balkanu gre h kraju. V vseh večjih bitkah so bili Turki strahovito poraženi in so imeli velikanske izgube. Razen Skadra, Odrina in Carigrada so si zmago-slavni balkanski narodi osvojili že vsa važnejša mesta evropske Turčije. Zadnje dejanje turške žaloigre se doigrava tik pred Carigradom pri Čataldži. Bolgari so po zasebnih, uradno še ne potrjenih poročilih premagali pri Čataldži levo turško krilo, naskakujejo turško središče in so desnemu vzhodnemu turškemu krilu že za hrbtom. Grki so brez odpora zavzeli Solun, kamor so dospeli tudi že Srbi in Bolgari. Črnogorski oblegovalni armadi hitita na pomoč Vukotičeva armada, ki je na severu in vzhodu že izpolnila svojo nalogo na sijajen način, in srbska armada generala Jankovića.

V naslednjem nekatere vesti z bojišča.

Razdejanje mesta Ferizović.

Poročevalec »Slovenca« poroča o razdejanju lepega mesta Ferizović iz Beograda sledeče:

Očividec mi o tem pripoveduje naslednje:

Oddelek konjice pod poveljstvom mladega poročnika v rezervi Moše Amara (bog-gat belgrajski žid) je po padcu Prištine preganjal sovražnika in došel pred Ferizović, ki je tretja postaja na progi proti Mitrovici. Ferizović je bil poln belih zastav. Ko so od daleč zapazili srbsko konjico, so ji zastopniki mesta šli nasproti in poveljniku v znak dobrodošlice ponudili kruh in sol, nato pa srbsko vojsko spremili v mesto. Srečen, da je kot prvi prišel v Ferizović, je mladi poveljnik ukazal, da vojaki razsed-lajo. Po preteku ene ure, ko so srbski vojaki brezskrbno krmili konje in se tudi sami krepčali, jih nenadoma obkolijo Arnavti in od vseh strani navale nanje z ognjem iz pušk. Od celega oddelka se je le štirim srbskim vojakom posrečilo uteči, da so v srbski tabor prinesli vest o nezaslišani prevari in zverinstvu Arnavtov, ki so poročnika Amaro z noži razmesarili in ga na kosce razsekali.

Ta vest je v srbskem taboru vzbudila silno razburjenje. Vse je hrepenelo po maščevanju. Polkovnik Aleksander Andonović, čegar poveljstvu so bili pridržani padli konjiki, je takoj odredil, da je baterija zavzela pozicije in otvorila uničevalen ogenj na verolomni Ferizović.

Uspeh je bil grozovit: Ferizovića danes ni več. Vse hiše so razpadle v kup razvalin, izpod katerih niti mačka ni mogla uiti. V Ferizoviću je poginilo vse, kar je bilo živega, v kačaniški tokavi pa je bilo pobitih še 2000 drugih Arnavtov.

Zavzetje Prilepa.

O zavzetju Prilepa, rojstnega mesta kraljeviča Marka, poroča iz Skoplja z dne 9. t. m. posebni poročevalec »Slov. Naroda«:

Bitka se je vršila na severni strani mesta. Tam so velikanske gore stisnjene tako blizu, da se dvigajo na obeh straneh, od Velesa prihajajoče nebotične skale. Kdor hoče v Prilep, mora skozi to strašno sotesko. Ko so Turki po bitki pri Kumanovem bežali iz Skoplja, so se umaknili v Veles, in ko so bili tudi tu premagani in pobiti, so se zbrali v Prilepu. Zasedli in utrdili so gore ob cesti proti vhodu v omenjeno sotesko in potem tudi utrdili več drugih pozicij. Na skoro nedostopnih gorah, med skalami in prepadi, so napravili Turki nasipe in utrdbe ter spravili gor z največjo težavo in velikan-skim naporom vse topove, kar so jih še imeli. Pripravili so pa tudi še za temi pozicijami utrdbe, in sicer na gorah, ki so okrog mesta.

Na teh strahovitih pozicijah, ki so se zdele nevzumljive in nepremagljive, je pričakovalo dvajset bataljonov s štirimi baterijami od Velesa prihajajočo srbsko armado. Turki so bili prepričani, da noben Srb ne pride živ skozi sotesko. Srbska armada je pa vendar prišla.

Dne 4. novembra zjutraj sta prišla dva polka armade prestolonaslednika Aleksandra do vhoda v sotesko. Prva turška baterija je takoj začela streljati na Srbe. Cel dež krogel se je vsul, a srbska polka sta šla hrabro naprej, pazeč, da bi bila čim bližje skalam na obeh straneh ceste, kamor turški topovi niso mogli streljati. Za njimi so potem prišli drugi srbski polki, a bili so primorani se ustaviti, zakaj sovražnik je streljal ne le iz topov, ampak tudi iz pušk. Srbska artiljerija ni mogla zadobiti nobene pozicije, da bi streljala na Turke, in tudi streljanje srbske pehote ni nič zaleglo, saj so

Zemlja

je vlažna in hladna, tudi poleti. Kdor se veliko giblje na prostem, je torej lahko izpostavljen prehlajenju, skrninastim in protinovim bolečinam. Pozimi je v stanovanjih pogostoma preprih, niso dovolj, ali pa so preveč zakurjena in vlažna. Tudi tukaj vedno prežijo skrninaste, protinove bolečine, grlobol, zobobol, bolečine v prsih, pehanje ob strani in nekatere druge bolečine.

Če imamo v takih slučajih doma dober, preizkušen izdelek, ga takoj uporabimo, ko se pojavi prva bolečina, in zlo izgine. O dobrih domačih zdravilih dokazuje le res-

nica iz ust izkušenih ljudi več, nego vsako koristolovno hvalisanje. Taki izborni, preizkušeni izdelki so, kakor vemo iz lastne izkušnje, Fellerjev bolečine pomirjujoči, zdravilni, krepilni fluid z zn. »Elsafluid« in Fellerjeve odvajalne rabarbara-kroglice z zn. »Elsakroglice«. En dokaz: Dr. Neugebauer na Dunaju VIII., Lavdonova ulica 42, piše: »Fellerjev fluid z zn. »Elsafluid« je bil od prijateljske strani priporočen 83 let staremu možu, ki je trpel na sklerozi arterij, da bi odpravil slabost mišic na nogah. Res mu je to vdrigovanje dobro služilo in izjavlja dotični gospod, da hodi sedaj bolje.« Gospod dr. R. Schmidt v Pitten, Nižje Avstrijsko, piše: »S Fellerjevima obema Elsa-

izdelkoma, zlasti z Vašim fluidom in Vašimi kroglicami sem dosegel krasne uspehe in sem ti sredstvi že mnogokrat pripo-ročal!«

Povedati Vam hočemo še tole, in sicer iz izkušnje: Dober tek, zdrav želodec imamo in nobenega tiščanja v želodcu, nobenih bolečin, odkar rabimo Fellerjeve odvajalne rabarbara-kroglice z zn. »Elsakroglice«. Poizkusite še Vi; to zdravilo urejuje odvajanje pospešuje prebavljanje, ublažuje krče in izboljšuje kri. 6 škatlic franko 4 krone, Fellerjev Elsafluid pa se dobi na poizkušnjo tucat za 5 kron. Izdelovatelj obeh izdelkov samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsatrg št. 67 (Hrvatsko). — — — e.

bili Turki ravno nad njimi skriti za skalami. Srbi so tedaj nehali streljati; poizkušali so še iti naprej, a niso mogli.

Z bajoneti na topove.

Položaj je postal silno nevaren. Srbi niso mogli ne naprej, ne nazaj. A hoteli so naprej, hoteli so to za vsako ceno. Tedaj pa se je zgodilo, kar je svet doslej le malokdaj videl. En srbski polk je šel z bajoneti nad turško artiljerijo. To je bil 5. pešpolk. Med strahovitim streljanjem turških topov in pušk je 5. pešpolk plezal po skoro navpičnih skalah kvišku. Kri je tekla, da so bile skale vse rdeče, cele vrste zadetih srbskih vojakov so padale raz skal v sotesko, a Srbi se niso ustavili. Ne meneč se za žrtve so drveli naprej, prišli na vrh in z bajoneti planili na turške topove. Srbi so zavzeli eno turško pozicijo za drugo. Turški bataljoni, vrženi iz svojih pozicij, so bežali proti Prilepu. Pri izhodu soteske so se tako gnetli, da je edina srbska baterija, ki se je sploh mogla udeležiti boja, strahovito razbijala.

Zvečer so bile zavzete višave in zmagovita srbska armada je šla svobodno skozi sotesko proti Prilepu in je prenočila pred utrdami, ki so jih imeli Turki pred mestom.

Naslednje jutro se je ob petih zopet začel boj. Tudi tu ni mogla srbska artiljerija dobiti ugodnih pozicij za obstreljevanje sovražnika in zato so se Srbi zopet kar z bajoneti zagnali na Turke. Ta dan je 17. pešpolk največ opravil s svojimi strašnimi naskoki z bajoneti.

Popoldne so začeli Turki omagovati in so kmalu potem opustili boj ter bežali na jug proti Monastirju. Srbska armada je potem zavzela Prilep.

Ravno tisti dan, ko so Srbi v Prilepu razvili srbsko zastavo, je drugi oddelek srbske armade, prišedši od Štipa, presenetil in premagal turško vojsko, ki je čuvala pot od vasi Demir Kapu čez reko Vardar, pot, ki vodi v Solun. Po ljutem boju, ki je trajal šest ur, so Turki zbežali. Tako so bežali, da so celo pozabili porušiti most pri Davidovu, kjer se gre v Strumnico. Tako so Srbi mogli brez boja zasesti tudi to mesto in bežeče Turke z uspehom preganjati.

Solun zasedli Grki.

V četrtek, 7. t. m., zvečer se je začel pogajati poveljnik Soluna z grškim prestolonaslednikom zaradi predaje mesta. Prestolonaslednik je dal garniziji na foru Karaburunu nekaj ur časa za pomislek, da izroče orožje. V petek ob 8. zjutraj so slišali nato od Gide sem 20 strelav iz topov, nato pa je ogenj utihnil. To je bilo znamenje, da je rok potekel in ker se streljanje ni nadaljevalo, so mislili splošno, da se je mesto predalo. Dasiravno je bilo tedaj zmago-slavje prezgodnje, vendar ni bilo brez podlage in brzojavka o zavzetju Soluna se je uresničilo. Solun je padel Grkom v roke in turška posadka, 25.000 mož, se je udala. S Solunom pa se je predal tudi fort Karaburun. V petek zvečer je bila sklenjena to-zadevna pogodba.

A tene, 12. novembra. Skupno število turških vojni vjetnikov znaša sedaj 29.000 mož. K temu je prišteti še 2000 Turkov, ki jih je poslala Črna gora Grški.

Bitka pri Čataldži.

Sofija, 12. novembra. Doslej še uradoma nepotrjeno poročilo pravi, da se je na celi črti utrdb pri Čataldži vnela velika bitka. Bolgari oprijemajo trdnjave od treh strani; na severni strani so dospeli že tik do trdnjav in popolnoma pobili turško desno krilo. V središču so zasedli mesto Čataldžo. Tu je bil turški odpor hujši, ker so tod razpostavljeni novi vojaški oddelki, ki so šele dospeli iz Male Azije. Na jugu so Bolgari zasedli Čekmedže ob Marmarskem morju.

Turki poraženi pri Serresu.

Sofija, 12. novembra. (Oficielno.) Turki so se na zapadu utrdili na gričih Aratovega sela z močnimi infanterijskimi oddelki. Začela se je bitka, ki je trajala tri ure. Turki so bežali proti Solunu. Medtem so tudi Grki iz Soluna z nekaterimi oddelki pritiskali z juga in je general Todorov v navzočnosti princev Borisa in Cirila Turke popolnoma potolkel.

Vabilo

na

občni zbor

„Učiteljskega doma“

ki bo

v nedeljo 24. listopada ob 3. uri popoldne pri Trabesingerju v Celovcu.

Spored: 1. Navadna poročila. — 2. Volitev odbora. — 3. Govor: Slovenski učiteljski naraščaj na Koroškem. — 4. Slučajnosti.

Po občnem zboru je predavanje o vojski na Balkanu, tamburanje in petje.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Dnevne novice in dopisi.

Nastop c. kr. deželnega predsednika.

Novi deželni predsednik Njega ekselencija dr. Alfred baron pl. Fries-Skene je 8. t. m. sprejel uradništvo deželne vlade, okrajnega glavarstva celovškega in voditelje okrajnih glavarstev. V imenu uradništva je pozdravil deželnega predsednika dvorni svetnik Oskar Lohmeyr. Deželni predsednik je izrazil upanje, da bo našel pri uradništvu »popolno razumevanje za strogo korektno (pravilno) in objektivno (nepriistransko) uradovanje«. Uradništvo mora biti prešinjeno od starega duha avstrijskega uradništva, od duha neustrašnega izpolnovanja dolžnosti, trdne discipline in pametne skrbi za deželo in prebivalstvo. Predvsem je treba hitrega reševanja vlog; to zahteva naglost modernega življenja. — Zdi se, da je novi deželni predsednik o poslovanju uradništva dobro poučen in vé, kje da je nujno treba izpremembe.

Štrajk učiteljstva pri konferenci. Pri okrajni učiteljski konferenci v Celovcu, dne 13. t. m., so učitelji štrajkali. Noben izmed določenih učiteljev ni imel referata in tudi zastopnika v mestni šolski svet niso izvolili. Zbrane nemškonacionalne učitelje je v zvezde koval župan dr. Metnitz.

Neverjetne razmere pri beljaški c. kr. pošti. Pri beljaški c. kr. pošti se ponavljajo slučajji, da neki mlad uradnik (samo eden je, menda šele malo časa v Beljaku, ker se poprej take reči niso nikoli dogajale) nikakor noče sprejeti slovensko izpolnjenih nakaznic, da, niti nemško-slovensko pisanih ne. Dne 9. oktobra je zavrnil nekega okoliškega župnika. Ta se je obrnil na tačasnega voditelja pošte. Dotični gospod mu je hotel ustreči in šel z njim osebno k uradniku. A ta jima je pokazal odstavek v zakoniku: »Nakaznice se morajo izpolniti v jeziku, v katerem so tiskane.« Dobro, a beljaška pošta nima dvojezičnih tiskovin, vsaj nemško-slovenskih ne, morda nemško-italijanske! Tudi po tem dogodku si jih še ni naročila, vsaj 6. novembra jih še ni bilo. In kako pride stranka do tega, da naj trpi škodo, ker so znamke že prilepljene! In kako pride stranka do tega, da se prepira pol ure ali še dalje z uradniki, ki so za to plačani, da strankam ustrežejo! A še lepše je bilo 11. novembra. Uradnik, menda zopet tisti, je zavrnil nakaznico, kjer je bila vsota pisana slovensko-nemško in kraj, kamor je bila pošiljatev namenjena! Ko je dotičnik, ki jo je oddajal, organist v beljaški okolici, proti temu protestiral in se ni dal odgnati, mu je uradnik baje — neverjetno se sliši — rekel: »Bringen Sie eine Bestätigung der Stadtgemeinde.« (Prinesite potrdilo od mestne občine.) Ali je to mogoče? V Avstriji? V letu 1912? Pri c. kr. uradu? Kako potrdilo pa? Da sme dvojezično nakaznico sprejeti? Torej ta mož ni uradnik države, ampak nemške mestne občine? Bodemo videli, kaj poreče k temu c. kr. pošto ravnateljstvo. Vobče bi naj skrbeli naši poslanci, da se oni neumestni odstavek pošt-nih določil izpremeni! Ker samoslovenskih nakaznic ne dobimo, torej ne smemo nikoli pisati samoslovenski. To je huje nego je bilo kdaj v rajni Turčiji, ki naj v miru po-

čiva. Ker resnično bolj pravična je bila, nego naši uradi, o katerih človek res včasih nehote misli: Ko bi jih vse skupaj vrag vzel! Potem bi bil vsaj mir!

Prihodnji ponedeljek, 18. novembra, se nepreklicno vrši žrebanje velike loterije »Slovenske Straže«. Agitirajte za nakup srečk! Srečka samo eno krono. Kjer zmanjka do nedelje srečk, naročite takoj nove srečke v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani. Žrebanje se vrši nepreklicno dne 18. novembra.

Kaj naj bo naše delo v nedeljo, 17. novembra? Povsod agitirajte in vplivajte, da bodo v nedeljo pokupljene vse srečke »Slovenske Straže«. Vsi na delo za brate in sestre na meji! Dobitki so krasni, dragoceni. Žrebanje se vrši nepreklicno prihodnji ponedeljek, 18. novembra.

Dragocena ponudba Slovenske Straže! Proti mesečnim obrokom po 4 krone 75 vinarjev vsakdo dobi turško srečko, s katero že po vplačilu prvega obroka zamore zadeti dne 1. decembra t. l. glavni dobiček čistih 400.000 frankov. Turške srečke igrajo še do leta 1974., imajo vsako leto šest žrebanj in mora biti vsaka srečka izžrebana. Vplačani mesečni obroki tedaj niso izgubljeni, marveč mora vsak lastnik turške srečke zadeti vsaj najmanjši dobiček, ki znaša 400 frankov. Komur pa se turška srečka zdi predraga, zamore dobiti na mesečne obroke druge, cenejše srečke, ki istotako igrajo še veliko let in imajo vsako leto za več 100.000 kron glavnih dobitkov. Pojasnila daje in naročila sprejema za Slovensko Stražo g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg št. 19.

Nemški burši ubili dijaka. Nemški svobodomiselní visokošolci so v Inomostu ponoči napadli katoliško misleče visokošolce in so ubili pri tem medicína Maksa Ghezze. Posledica temu je bila, da so se vršile na dunajski univerzi demonstracije in je prišlo med svobodomiselnimi in katoliško mislečimi nemškimi dijaki do spopadov. Več dijakov in enega krščanskosocialnega poslanca so aretirali.

Canalejas ustreljen. Dne 12. t. m. je ustrelil neki 27 let stari Manuel Pardinás Serrato Martin v Madridu španskega ministrskega predsednika Canalejas, ko se je sprehajal po ulici. Canalejas se je mrtev zgrudil na tla. Napadalec je nato ustrelil samega sebe in je baje anarhist, čestilec Ferrerja.

Nemškonacionalna hujskarija. Oklic »Südmarke« za takozvano »Schillerjevo zbirko Südmarke« je imel tako nesramen napad na Slovane, da ga je zaplenila celo koroška deželna vlada.

Demokrat Wilson prezident Združenih držav. V hudem boju za predsedstvo Združenih držav v Severni Ameriki je zmagal demokrat (ne socialni demokrat) Wilson. Star je 56 let.

Podružnice S. D. Z., njeni člani, druge korporacije in slavno občinstvo se prosi, da naslavlja vsa pisma in pošiljkatve, ki zadevajo »Slovensko dijaško zvezo«, na njenega tajnika Ivana Žgur, stud. med. vet., Dunaj III., Rasumofskygasse 22/11.

Mrlič v Dravi. Dne 10. t. m. so našli v Dravi truplo moža, starega 40 do 50 let, delavskega stanu. Mrlič je moral ležati v vodi že kak mesec dni. Mrliča so prepeljali v mrtvašnico v Grabštanj.

Velikovec. (Nenavadni lovci.) Naši mestni lovci kaj radi opravljajo Nimrodovo obrt. Tako navdušenje je za ubogo divjačino, da so pri tej priliki marsikateri pozabili, oskrbeti si potrebne dokumente. In — o joj! Prišli so drugi lovci s pikelhavbo in polovili vso tako napol oboroženo divjačino. Kako so se le zajci in srne smejali, ko so videli v svojih vrstah take plemenite eksemplare! Nekaterim na ta način vjetim srnjakom, je bilo tako iznenadenje seveda silno neljubo in so si kar za tri leta naprej pri politični oblasti svoje rogovile pustili punciati.

Brnca. (Igra »Naša kri«.) Pretečeno nedeljo so uprizorili v tukajšnjem »Tamburaškem Domu« igralci iz Štebna pri Bekštajnu igro »Naša kri«. Vsi igralci in igralke so tako dovršeno rešili svoje vloge, da je ljudstvo kar strmelo. Mladina v Štebnu se zbuja; v kratkem nastopijo tudi tamburaši. Le tako naprej!

Ovčja vas. 10. t. m. so blagoslovili naš č. p. Juvenal novi gasilni dom. Slavnost se je vršila po sv. maši ob 10. uri. Pred blagoslovom so imeli č. g. pater nagovor o pomenu gasilnih domov in so želeli, da bi tudi naš gasilni dom služil svojemu vzvišenemu namenu; zato da ga hočejo blagosloviti, da bi tako z božjo pomočjo dosegel svoj namen. — Na vabilih se je bralo, da se slovesnost prične ob 3. uri. Takrat se je pa pričela slovesnost v hotelu, kjer je bil napovedan tudi ples. Sploh se zdi, da gasilno društvo hoče delati le nekako reklamo za naš hotel! — V sredo se je pripeljal na Trbiž saški kralj. Imel bo lov na gamse tudi v ovčjevaški okolici.

Žabnica. Naša vas je obdana od vseh strani od hudournikov, ki pri vsakem dežju naredijo škodo. Ob svojih potih vedno trgajo zemljo, zato je treba večkrat popravljati razne jezove. Letos so popravili jez pri cerkvi, podlago za novega pa v Višarskem grabnu. Jez sam bodo pa delali spomladi. Delavci so iz okolice Kobarida in so prav pametni ljudje. — Pri nas je nastal precejšen mraz, kar imamo prav radi. Sedaj saj lahko drvarimo, kar je pri nas ob gorkem vremenu prepovedano. Otroci so pa tudi komaj čakali na mraz. Sedaj se pa že prav pridno drsajo ali, kakor pri nas pravijo, plezajo po zamrzlem »jezeru«.

Ziljska Bistrica. (Nemškutarški »fortšrit« in klerikalna klobasa.) Naši nemškutarji se silno zavzemajo za svoje turške bratce, ki morajo končno vendar enkrat delati pokoro za svoje stare in nove grehe. Je pa tudi razumljivo, zakaj se potegujejo zanje: saj so si med seboj precej podobni. Kakor Turki, se tudi naši liberalni nemškutarji hvalisajo s svojo kulturo in svojim »fortšritom«, a njihova dela kažejo le veliko neolikanost in pa divje sovraštvo proti vsemu, kar je krščanskega. To potrjuje naslednji dogodek, ki se je odigral tu dne 7. t. m. zvečer v hiši nekega tukajšnjega bogatina. Zbrani so bili namreč odborniki krajnega šolskega sveta, torej cvet bistriške inteligence. Ker je imel neposredno poprej šolski svet svojo sejo, je ostal med njimi tudi č. g. župnik Warmuth. Nemškutarški nosovi, ki segajo tja do turške porte, so ovohali v župniškem žepu okusno klobaso, ki si jo je kupil za večerjo. Hitro se je na skriven način polastijo in se gostijo ž njo, polni veselja, kakor turški dušman, ki je ukradel kristjanu edino kravo. Nadučitelj Tharman je lahko ponosen na svoje inteligente. Če se hočete izgovarjati, da je bil to le »vice«, vam svetujemo, da delate naprej neslane »vice« iz stare matere Germanije, katere mleka nikdar niste »koštali«. Našega, vam prizanesljivega č. g. župnika pa pustite pri miru. — Več župljanov.

Drevlje na Zili. (Trojčki.) Trojčke je povila tu Marija Kaiser, po domače Fanečka, ki pa so se še tisti dan preselili med zборе nebeških krilatcev. Dogodek, kakršnega ne pomni gorjanska župnija.

Št. Štefan pri Velikovcu. Prežalostno so peli zvonovi dne 3. t. m. popoldne. Spremili so namreč k zadnjemu počitku vrlega mladenciča, veleposestnikovoga sina Jožefa Aichwalder, po domače Jörgovega Zepeja iz Vodovnice, kateri nas je zapustil v najlepši dobi tridesetih let. Pokojni je bil vrl in značajan mladencič, ponos staršev in dika cele fare. Vsikdar je rajni pokazal, da je sin slovenskih staršev in je bil vselej neustrašen. Poleg tega pa je bil tudi nad vse blaga duša. Vemo, kako hudo mora biti staršem, ko zgubijo edinega, tako vrlega sina, vendar moramo pomisliti, da kar Bog stori, vse prav stori. Župljani žalujemo sami hudo za mladencičem, ki je orglal več let tudi v cerkvi in vodil cerkveno petje, pa proti božji volji tudi mi nič ne moremo storiti. Naj počiva v miru!

Slov. kat. akad. teh. društvo »Zarja« si je na občnem zboru dne 8. oktobra 1912 izvolilo za zimski tečaj 1912/1913 sledeči odbor: Predsednik Anton Kodrè, iur.; podpredsednik Dominik Žvokelj, iur.; tajnik Avgust Habermuth, iur.; blagajnik Josip Pavlin, med.; knjižničar Ignacij Voštar, phil.; gospodar Ivan Drobnič, med.; odb. namestnik Zoran Jošt, med.

Grebinj. »Narodni dom«. Valentin Hofmeister v Grebinju, ali pravzaprav dr. Knapič v Celovcu, nam je poslal zopet popra-

vek v znani zadevi Hofmeistera s posojilnico v Velikovcu. Ti Hofmeisterovi popravki so prava zloraba § 19. tiskovnega zakona. — Popravek se glasi: 1. Vi trdite, da jaz kot najemnik hranilnice in posojilnice v Velikovcu nisem izpolnoval svojih dolžnosti, da sem zaostal vsako leto z najemnino. Ta vaša trditev je popolnoma neresnična. Resnica temveč je, da sem glasom potrdila, podpisane od odbornika J. Dobrovca z dne 7. novembra 1911 plačal najemnine dne 29. decembra 1909 361 K 11 vin., dne 15. novembra 1910 367 K 86 vin., dne 17. oktobra 1911 932 K 14 vin., dne 17. oktobra 1911 (poračunjeno z zidarjem Rossi) 544 K 26 vin.; skupaj 2205 K 37 vin. in še dne 7. novembra 1911 za leto 1911. 500 K in naslednje dne 26. junija 1912 508 K 24 vin. najemnine, ko se je ostanek poračunil z mojo terjatvijo na odškodnine. — 2. Vi trdite, da ste mi postavno odpovedali in da sem šele po preteku tega časa, ko so prišle druge zapreke vmes, vložil pri sodišču ugovor. Tudi ta trditev je neresnična. Odpoved posojilnice je bila protipostavna, kajti mojemu ugovoru je c. kr. deželno kot prizivno sodišče v Celovcu z razsodbo z dne 4. maja 1912, C. 52/12/11, ugodilo ter odpoved razveljavilo. — Tista razsodba je postala pravomočna. — Ravno tako je izgubila posojilnica po moji tožbi radi motenja posesti pravdo vsled razsodbe c. kr. okr. sodišča v Velikovcu z dne 15. junija 1912, C. 94/12/4, in c. kr. najv. sod. dvora na Dunaju. — 3. Vi pišete, da se meni nikdar ni obljubilo, da bi meni posojilnica odkupila mojo zalogo. Ta vaša trditev tudi ni resnična, marveč so gg. Jožef Dobrovce, odbornik, in Jurij Čarf, načelnik posojilnice, po pričevanju Urše Hofmeister, Friderika Weberja in Marije Hofmeister meni izrečno obljubili, da se mi bode cela zaloga rešila. — 4. Vi trdite, da sodnijskih stroškov posojilnica še ni imela nobenih. Ravno nasprotno je resnica. Posojilnica je po razsodbi c. kr. deželne sodnije v Celovcu Bc. II. 55/12, z dne 4. maja 1912, v pravdi radi ugovora zoper odpoved mojemu odvetniku dr. Knapitschu v Celovcu plačala stroškov 97 K 45 vin. in je tudi glasom pravomočnih razsodb c. kr. sodišča v Velikovcu z dne 15. julija 1912, C. 94/12, in c. kr. najv. sod. dvora na Dunaju z dne 2. oktobra 1912, R. VI. 296/12, skupaj z drugim tožencem Petrom Ručigaj bila obsojena meni povrniti stroške mojega odvetnika dr. Knapitscha v Celovcu v znesku 270 K 85 vin. in 64 K 65 vin. — Ti stroški so bili danes mojemu odvetniku izplačani. — V Grebinju, 4. novembra 1912. Valentin Hofmeister. — Na ta zaviti popravek smo prejeli naslednji odgovor: Slavno uredništvo! Glede zopetnega popravka Valentina Hofmeistera v Grebinju na kratko sledeče odgovarjamo: 1. Kar se tiče plačevanja najemnine, da je namreč vedno zaostajal, ostanemo pri tem, kar smo pisali zadnjič. Saj se z zgorajšnjim popravkom vendar sam obsodi, ker je plačeval vedno šele koncem leta, torej za nazaj, mesto začetkom leta naprej, kakor to terjaja zakupna pogodba. — 2. Posojilnica je Hofmeisteru postavno odpovedala, kar dokazuje Hofmeister sam, ker je odpoved tudi sprejel. Kar on trdi radi tozadevne sodnijske obravnave, je to zavijanje, ker se gre v tej zadevi za zamujeni čas izpraznitve prostorov (in ne za prvo odpoved), kar pa se je pomotoma zgodilo pri tukajšnjem c. kr. okr. sodišču in vsled nejasnih informacij. — 3. Hofmeisteru nista niti Dobrovce, niti Čarf obljubila odkupiti zaloge, temveč obljubilo se je **posredovanje** z novim najemnikom v slučaju odpovedi. — 4. Do dne 21. septembra, ko je Hofmeister objavil prvi popravek, posojilnica ni imela nobenih stroškov, ker je tistih 97 K 45 vin. plačal nekdo drugi, česar pa mi Hofmeisteru nismo dolžni povedati. Kar pa je posojilnica plačala pozneje, to ne spada v popravek, ker popravljajo se le neresnična dejstva, ki jih kak časopis objavi. »Mir« pa ni trdil, da bi posojilnica morebiti pozneje ne imela stroškov. Ako vse to ni resnično, naj Hofmeister toži oba podpisana. — V Velikovcu, dne 12. novembra 1912. — Jurij Čarf, Jožef Dobrovce.

Politične vesti.

POSLANEC GRAFENAUER MED SVOJIMI VOLILCI.

V nedeljo, 10. t. m. dopoldne se je vršil dobro obiskan, krasno uspeli shod v Kazazah. Poslanec Grafenauer je govoril o splošnem političnem položaju in o delovanju državnega zbora. Dr. Rožič je govoril o zvišanju deželnozborskem zasedanju in o zvišanju deželnih doklad in še o drugih gospodarskih vprašanjih.

Zborovalci so enoglasno sklenili sledeče resolucije:

1. Zborovalci, zbrani na političnem shodu v Kazazah dne 10. novembra, zahvaljujejo se svojemu deželnemu in državnemu poslancu Fr. Grafenauerju za vse njegovo dosedanje delovanje v državnem in deželnem zboru ter pri raznih političnih in nepolitičnih oblastih v prid slovenskega krščanskega ljudstva na Koroškem. Izražajo mu obenem popolno zaupanje za bodočnost, pozivljajoč ga, naj zastavi v slogi in družbi vseh slovenskih in hrvaških poslancev vse moči za doseg pravic slovenskega naroda na gospodarskem, političnem, narodnem in šolskem polju.

2. Na shodu zbrani zborovalci vzamejo naznanje, da je v koroški deželi stopil na čelo uprave nov deželni predsednik, od katerega zborovalci pričakujejo, da bo slovenskemu ljudstvu bolj pravičen in naklonjen na vseh poljih uprave, kakor je bil njegov prednik baron Hein.

3. Zbrani zborovalci izrekajo poslancu Metnicu iz splošne kurije nezaupnico, ker je glasoval za zvišanje deželnih doklad.

4. Zbrani zborovalci pozdravljajo politično in kulturno združenje Slovencev in Hrvatov pod žezlom habsburške dinastije.

Popoldne ob treh se je vršil mnogobrojni obiskani politični shod pri Škofu v Vogrčah. Poročal je poslanec Grafenauer o državnem in deželnem zboru ter o domačih gospodarskih zadevah. — Dr. Rožič je govoril o preobratu na Balkanu in o pomenu balkanske vojne za Avstrijo in celo Evropo. Sprejete so bile soglasno iste resolucije kot v Kazazah.

Slovensko kršč. soc. delavsko društvo v Celovcu

priređi

v nedeljo dne 17. novembra t. l. veliko igro

„Miklova Zala“

v veliki dvorani hotela Trabesinger.

Začetek točno ob 4. uri popoldne

K obilni udeležbi vljudno vabi

odbor.

Društveno gibanje.

Bilčovs. V nedeljo, 24. t. m. ima društvo »Bilka« svoj mesečni shod po sveti maši v župnišču. Pride govornik iz Celovca.

Podporno društvo slovenskih organizacij še enkrat vabi vse organizacije k stanovski slovesnosti v četrtek dne 21. novembra. Ob 9. uri bode peta sv. maša pri Sv. Duhu, ob pol 8. pevka vaja za mašo pri Trabesingerju. Kakor lansko leto, naj i letos sprejmejo vsi ta dan v čast sv. Cecilije svete zakramente. Pri občnem zboru, ki se bo vršil ob 10. uri pri Trabesingerju, se bo znižala udnina na 2 K 40 vin. na leto (mesečno 20 vin.), da bodo lahko vsi brez izjeme pristopili k prepotrebni našemu društvu; obenem vabimo vse prijatelje cerkvene glasbe in petja k udeležbi. — Odbor.

Velikovec. Društvo »Lipa« priredi v nedeljo, dne 17. novembra, točno ob 3. uri popoldne v gostilni pri Krajcarju v tinjski župniji mesečno zborovanje. Na sporedu je govor o vojni na Balkanu, šaljiva igra »Tri sestre«, tamburanje in petje.

Guštanj. Slovensko kat. izobraževalno društvo priredi na 24. novembra zborovanje v gostilni pri Petraču. Govorili bodo č. g. župnik Križaj o zgodovini Balkana in o sedanji vojni. — Odbor.

Sodalitas ss. Cordis Jesu. Radi skupnega zborovanja vseh v sodaliteti združenih č. gg. duhovnikov od pade nameravani sestanek ziljske in kanalske duhov-

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje kože samo Steckenpferd-lilijno mlečnato milo od tvrdke Bergmann & Co. v Dečinu na L. Kos po 80 h se dobiva povsod.

ščine za 19. t. m. — Na ta skupni sestanek, ki se vrši ob dveh popoldne v hotelu Trabe-singer, je vabljeni vsa duhovščina.

Kloster. Naše slovensko izobraževalno društvo priredi 24. novembra po popoldanski božji službi v župnijskih prostorih zborovanje. Na sporedu sta dva govora: o evharističnem shodu na Dunaju in o balkanski vojni.

Železna Kapla. Slovensko katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 24. t. m. v gostilni pri Boštetju zborovanje. Spored: 1. Govor o vojski na Balkanu; 2. igra: »Svojeglavna Minka«.

Cerkvene vesti.

Razpisana je do 19. decembra t. l. župnija Zammelsberg; patron je krški stolni kapitel.

Gospodarske stvari.

Zamude pri jesenskem gnojenju se še lahko popravijo. Rži in pšenici, ki se jima ni gnojilo ali samo s hlevskim gnojem, se lahko pognoji kmalu po setvi ali pozimi, če je zmrzlo, celo na tenko sneženo plast, z najboljšim uspehom s Thomasovo moko. Take setve se razvijajo krepko in vzdržijo neugodne vremenske dobe veliko bolje in dajo predvsem dolgo klasje s polnim težkim zrnjem. Tudi opozarjamo na gnojenje travnikov s Thomasovo moko.

Vzemite, ako imate nahod, hripavost, zasliženje ali težko sapo, Fellerjev fluid z znamko »Elsa-Fluid«. Sami smo se prepričali pri bolečinah v prsih, v vratu itd. o njegovem lekajočem, kašelj utehajočem, oživljajočem učinku. — Dvanajststoričja za poizkušnjo 5 K, dve dvanajststoričji K 8-60 franko. Izdelovatelj samo E. V. Feller v Stubici, Elsa-trg št. 67 (Hrvaško).

Loterijske številke.

Praga, 11. novembra: 44 57 25 36 10
Dunaj, 11. novembra: 12 1 66 80 69
Gradec, 11. novembra: 21 47 27 62 45

Tržne cene v Celovcu

7. novembra 1912 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg		80 litr.	
	od		(biren)	
	K	v	K	v
Pšenica	23	—	24	—
Rž	22	—	23	47
Ječmen	—	—	—	—
Ajda	—	—	—	—
Oves	20	50	22	16
Proso	—	—	—	—
Pšeno	—	—	32	16
Turščica	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—
Fižola rdeča	—	—	—	—
Repica (krompir)	6	—	7	—
Deteljno seme	—	—	—	—
Seno, sladko	6	50	8	—
„ kislo	5	—	6	—
Slama	3	50	5	50
Zelnate glave po 100 kos.	6	—	9	—
Repa, ena vreča	2	20	2	40
Mleko, 1 liter	—	24	—	28
Smetana, 1 „	—	60	1	20
Maslo (goveje)	2	80	3	60
Sur.maslo (putar), 1 „	2	40	3	60
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	10	2	30
„ sur. 1 „	2	—	2	20
Svinjska mast	2	20	2	40
Jajca, 1 par	—	16	—	26
Piščeta, 1 par	2	80	3	60
Race	—	—	—	—
Kopuni, 1 par	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	2	70	3	40
30 „ „ mehka, 1 „	2	50	2	90

Živina	Počrez		100 kilogr.				Prignalo	Prodalo
			živa		zaklana			
	od	do	od	do	od	do		
	v kronah							
Konji	—	—	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	440	—	—	—	180	—	2	2
„ za vožnjo	500	—	—	—	—	—	3	2
Junci	290	380	—	—	—	—	5	3
Krave	230	564	—	—	—	—	52	34
Telice	220	300	—	—	—	—	4	2
Svinje, pitane	—	—	—	—	140	146	40	40
Praseta, plemena	10	50	—	—	—	—	250	160
Ovce	—	—	—	—	—	—	—	—

Nova kajža s sadnim vrtom blizu cerkve v Medgorjah št. 15 je naprodaj. Cena 2000 kron. Več pove Neža Blatnik, Št. Peter pri Celovcu (Peterhof).

Lepa najemna hiša, 10 let davka prosta, dobro zidana, moderno opremljena, je ugodno naprodaj. Pod »Prima dohodek« na upravništvo št. 46.

Volneno

blago za ženske in sukno za moške obleke, zadnje mode, razpošilja najceneje Jugoslovanska razpošiljalna R. Stermecki v Celju št. 308.
 Vzorci in cenike šez 1000 stvari s slik pošt. prosto

Gozd 2 ha

proda župnijska nadarbina v Vogrčah, p. Pliberk, potom javne dražbe, ki se vrši dne 26. novembra t. l. popoldne ob 2. uri na licu mesta. Izklicna cena 7500 K.

Župnijski urad Vogrče.

Za lajšanje in pomirjevanje kašlja in hripavosti

pri otrocih in odraslih

je po poročilih sto in sto zdravnikov dragocen in učinkujoč prijetno okusen izdelek

THYMOMEL SCILLAE

Besedna znamka zavarovana.

Lajša krčeviti kašelj, zmanjšuje njegovo ponavljanje, pospešuje njegovo razslizanje in pomirjuje kašelj ter odstranjuje težko dihanje.

1 steklenica 2-20 K. Po pošti proti predplačilu 2-90 K pošilja franko 1 steklenico, 7-— K 3 steklenice, 20-— K 10 steklenic. Ne dajte si usiljevati nadomestnih sredstev.

Povprašajte pri svojem zdravniku.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-jevi lekarni,

c. kr. dvornega dobavitelja,

PRAGA-III., št. 203.

Pozor na ime izdelka,

izdelovatelja in var-

stveno znamko.

Dobiva se v Celovcu v lekarnah: »Pri angelu«, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt.

OZNANILO.

Tvrdba Bratje Tavčar & Co. je postavila v Celovcu kraj tovarnega kolodvora **parno žago.** Imenovana to je plohe v vsaki količini, tudi na kupuje les, vozove, (plohi se sprejemajo od 12 cm debeline naprej), smrekove, borove, mecesnove kakor tudi vsake vrste gozde. — Kdor želi natančnejših pjasnil, naj vpraša na žagi.

Bratje Tavčar & Co., Celovec.

V novi trgovini s papirjem v Celovcu

Kolodvorska cesta (nasproti realke)

so naprodaj lepe, nove karte za voščila, imendan, Božič in Novo leto s slovenskim natiskom kakor tudi jaslice, podobice svetnikov in fin prekmorski papir za pisma.

V zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je izšla knjiga:

Slovensko-nemški in nemško-slovenski

slovarček.

Sestavila dr. J. Sket, c. kr. vl. sv., in Št. Podboj, c. kr. prof.

Cena v prt vezani knjigi je K 2-40, po pošti K 2-50. Dobi se v vseh knjigarnah.

Po Najvišjem naročilu Njeg. c. in kr. Apost. Veličanstva

XXIX. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji postavno dovoljena, ima 21.146 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša

200.000 kron

Žrebanje se vrši javno dne 19. decembra 1912.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtsstraße 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštah, brzojavah in železniških uradih, v menjalnicah itd. — Igralni načrti za kupce srečk brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. ravnateljstva loterijskih dohodkov (oddelek za državne loterije).

Revmatizem, protin, nevralgija in ozeblina

povzročajo pogostoma neznosne bolečine. Pregetljivo sigurno jih olajšuje in pomirjuje, izsesava otekline in nareja zopet gibljive ude ter odpravlja srbenje

CONTRRHEUMAN

Besedna znamka za (mentholosaliciziran kostanjev izvleček),

Z vdrgnjenjem, maso ali obkladki. — 1 škatlica 1 krono.

Proti predplačilu K 1-50 se pošlje 1 škatlica
 Proti predplačilu K 5-— se pošlje 5 škatlic
 Proti predplačilu K 9-— se pošlje 10 škatlic

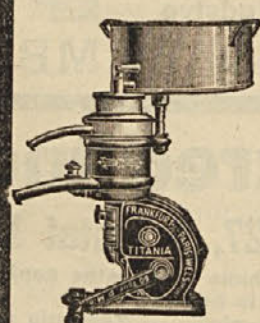
Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-jevi lekarni

c. kr. dvornega dobavitelja, PRAGA III., št. 203.

Pozor na ime izdelka in izdelovatelja.

Dobiva se v Celovcu v lekarnah: »Pri angelu«, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt.

Titania brzoparilniki za živinsko krmo

z odklopljivim obodom, čisto iz kovanega železa in jeklene pločevine so zajamčeno neporušni. Najmanjša uporaba kuriva, najhitrejša napravljavanje pare, najkrajše parenje, slaba krma zopet porabna

Titania centrifuge, v sestavi, trpežnosti in natančnosti v posnemanju neprekošene. Stroji za sejanje, za obračanje sena, senene grablje itd. najboljše kakovosti.

Titania tovarna, Wels št. 196, Zg. Avstrijsko.

Zastopstva povsod!! — Pošljamo na poizkušnjo. Plačevanje na obroke rado dovoljeno. Prospekti, spričevala zastop. Zastopniki se iščejo povsod.

Ovčja vas. 10. t. m. so blagoslovili naš č. p. Juvenal novi gasilni dom. Slavnost se je vršila po sv. maši ob 10. uri. Pred blagoslovom so imeli č. g. pater nagovor o pomenu gasilnih domov in so želeli, da bi tudi naš gasilni dom služil svojemu vzvišenemu namenu; zato da ga hočejo blagosloviti, da bi tako z božjo pomočjo dosegel svoj namen. — Na vabilih se je bralo, da se slovesnost prične ob 3. uri. Takrat se je pa pričela slovesnost v hotelu, kjer je bil napovedan tudi ples. Sploh se zdi, da gasilno društvo hoče delati le nekako reklamo za naš hotel! — V sredo se je pripeljal na Trbiž saški kralj. Imel bo lov na gamse tudi v ovčjevaški okolici.

Žabnica. Naša vas je obdana od vseh strani od hudournikov, ki pri vsakem dežju naredijo škodo. Ob svojih potih vedno trgajo zemljo, zato je treba večkrat popravljati razne jezove. Letos so popravili jez pri cerkvi, podlago za novega pa v Višarskem grabnu. Jez sam bodo pa delali spomladi. Delavci so iz okolice Kobarida in so prav pametni ljudje. — Pri nas je nastal precejšen mraz, kar imamo prav radi. Sedaj saj lahko drvarimo, kar je pri nas ob gorkem vremenu prepovedano. Otroci so pa tudi komaj čakali na mraz. Sedaj se pa že prav pridno drsajo ali, kakor pri nas pravijo, plezajo po zamrzlem »jezeru«.

Ziljska Bistrica. (Nemškutarški »fortšrit« in klerikalna klobasa.) Naši nemškutarji se silno zavzemajo za svoje turške bratce, ki morajo končno vendar enkrat delati pokoro za svoje stare in nove grehe. Je pa tudi razumljivo, zakaj se potegujejo zanje: saj so si med seboj precej podobni. Kakor Turki, se tudi naši liberalni nemškutarji hvalisajo s svojo kulturo in svojim »fortšritom«, a njihova dela kažejo le veliko neolikanost in pa divje sovraštvo proti vsemu, kar je krščanskega. To potrjuje naslednji dogodek, ki se je odigral tu dne 7. t. m. zvečer v hiši nekega tukajšnjega bogatina. Zbrani so bili namreč odborniki krajnega šolskega sveta, torej cvet bistriške inteligence. Ker je imel neposredno poprej šolski svet svojo sejo, je ostal med njimi tudi č. g. župnik Warmuth. Nemškutarški nosovi, ki segajo tja do turške porte, so ovohali v župniškem žepu okusno klobaso, ki si jo je kupil za večerjo. Hitro se je na skriven način polastijo in se gostijo ž njo, polni veselja, kakor turški dušman, ki je ukradel kristjanu edino kravo. Nadučitelj Tharman je lahko ponosen na svoje inteligente. Če se hočete izgovarjati, da je bil to le »vic«, vam svetujemo, da delate naprej neslane »vice« iz stare matere Germanije, katere mleka nikdar niste »koštali«. Našega, vam prizanesljivega č. g. župnika pa pustite pri miru. — Več župljanov.

Drevlje na Zili. (Trojčki.) Trojčke je povila tu Marija Kaiser, po domače Fanečka, ki pa so se še tisti dan preselili med zборе nebeških krilatcev. Dogodek, kakršnega ne pomni gorjanska župnija.

Št. Štefan pri Velikovcu. Prežalostno so peli zvonovi dne 3. t. m. popoldne. Spremili so namreč k zadnjemu počitku vrlega mladenciča, veleposestnikovega sina Jožefa Aichwalder, po domače Jörgovega Zepeja iz Vodovnice, kateri nas je zapustil v najlepši dobi tridesetih let. Pokojni je bil vrl in značajan mladenič, ponos staršev in dika cele fare. Vsikdar je rajni pokazal, da je sin slovenskih staršev in je bil vselej neustrašen. Poleg tega pa je bil tudi nad vse blaga duša. Vemo, kako hudo mora biti staršem, ko zgubijo edinega, tako vrlega sina, vendar moramo pomisliti, da kar Bog stori, vse prav stori. Župljani žalujemo sami hudo za mladeničem, ki je orglal več let tudi v cerkvi in vodil cerkveno petje, pa proti božji volji tudi mi nič ne moremo storiti. Naj počiva v miru!

Slov. kat. akad. teh. društvo »Zarja« si je na obnem zboru dne 8. oktobra 1912 izvolilo za zimski tečaj 1912/1913 sledeči odbor: Predsednik Anton Kodrè, iur.; podpredsednik Dominik Žvokelj, iur.; tajnik Avgust Habermuth, iur.; blagajnik Josip Pavlin, med.; knjižničar Ignacij Voštar, phil.; gospodar Ivan Drobnič, med.; odb. namestnik Zoran Jošt, med.

Grebini. »Narodni dom«. Valentin Hofmeister v Grebinju, ali pravzaprav dr. Knapič v Celovcu, nam je poslal zopet popra-

vek v znani zadevi Hofmeistera s posojilnico v Velikovcu. Ti Hofmeisterovi popravki so prava zloraba § 19. tiskovnega zakona. — Popravek se glasi: 1. Vi trdite, da jaz kot najemnik hranilnice in posojilnice v Velikovcu nisem izpolnoval svojih dolžnosti, da sem zaostal vsako leto z najemnino. Ta vaša trditev je popolnoma neresnična. Resnica temveč je, da sem glasom potrdila, podpisane od odbornika J. Dobrovca z dne 7. novembra 1911 plačal najemnine dne 29. decembra 1909 361 K 11 vin., dne 15. novembra 1910 367 K 86 vin., dne 17. oktobra 1911 932 K 14 vin., dne 17. oktobra 1911 (poračuneno z zidarjem Rossi) 544 K 26 vin.; skupaj 2205 K 37 vin. in še dne 7. novembra 1911 za leto 1911. 500 K in naslednje dne 26. junija 1912 508 K 24 vin. najemnine, ko se je ostanek poračunil z mojo terjatvijo na odškodnine. — 2. Vi trdite, da ste mi postavno odpovedali in da sem šele po preteku tega časa, ko so prišle druge zapreke vmes, vložil pri sodišču ugovor. Tudi ta trditev je neresnična. Odpoved posojilnice je bila protipostavna, kajti mojemu ugovoru je c. kr. deželno kot prizivno sodišče v Celovcu z razsodbo z dne 4. maja 1912, C. 52/12/11, ugodilo ter odpoved razveljavilo. — Tista razsodba je postala pravomočna. — Ravno tako je izgubila posojilnica po moji tožbi radi motenja posesti pravdo vsled razsodbe c. kr. okr. sodišča v Velikovcu z dne 15. junija 1912, C. 94/12/4, in c. kr. najv. sod. dvora na Dunaju. — 3. Vi pišete, da se meni nikdar ni obljubilo, da bi meni posojilnica odkupila mojo zalogo. Ta vaša trditev tudi ni resnična, marveč so gg. Jožef Dobrovce, odbornik, in Jurij Čarf, načelnik posojilnice, po pričevanju Urše Hofmeister, Friderika Weberja in Marije Hofmeister meni izrečno obljubili, da se mi bode cela zaloga rešila. — 4. Vi trdite, da sodnijskih stroškov posojilnica še ni imela nobenih. Ravno nasprotno je resnica. Posojilnica je po razsodbi c. kr. deželne sodnije v Celovcu Bc. II. 55/12, z dne 4. maja 1912, v pravdi radi ugovora zoper odpoved mojemu odvetniku dr. Knapitschu v Celovcu plačala stroškov 97 K 45 vin. in je tudi glasom pravomočnih razsodb c. kr. sodišča v Velikovcu z dne 15. julija 1912, C. 94/12, in c. kr. najv. sod. dvora na Dunaju z dne 2. oktobra 1912, R. VI. 296/12, skupaj z drugim tožencem Petrom Ručigaj bila obsojena meni povrniti stroške mojega odvetnika dr. Knapitscha v Celovcu v znesku 270 K 85 vin. in 64 K 65 vin. — Ti stroški so bili danes mojemu odvetniku izplačani. — V Grebinju, 4. novembra 1912. Valentin Hofmeister. — Na ta zaviti popravek smo prejeli naslednji odgovor: Slavno uredništvo! Glede zopetnega popravka Valentina Hofmeistera v Grebinju na kratko sledeče odgovarjamo: 1. Kar se tiče plačevanja najemnine, da je namreč vedno zaostajal, ostanemo pri tem, kar smo pisali zadnjič. Saj se z zgorajšnjim popravkom vendar sam obsodi, ker je plačeval vedno šele koncem leta, torej za nazaj, mesto začetkom leta naprej, kakor to terjaja zakupna pogodba. — 2. Posojilnica je Hofmeisteru postavno odpovedala, kar dokazuje Hofmeister sam, ker je odpoved tudi sprejel. Kar on trdi radi tozadevne sodnijske obravnave, je to zavijanje, ker se gre v tej zadevi za zamujeni čas izpraznitve prostorov (in ne za prvo odpoved), kar pa se je pomotoma zgodilo pri tukajšnjem c. kr. okr. sodišču in vsled nejasnih informacij. — 3. Hofmeisteru nista niti Dobrovce, niti Čarf obljubila odkupiti zaloge, temveč obljubilo se je **posredovanje** z novim najemnikom v slučaju odpovedi. — 4. Do dne 21. septembra, ko je Hofmeister objavil prvi popravek, posojilnica ni imela nobenih stroškov, ker je tistih 97 K 45 vin. plačal nekdo drugi, česar pa mi Hofmeisteru nismo dolžni povedati. Kar pa je posojilnica plačala pozneje, to ne spada v popravek, ker popravljajo se le neresnična dejstva, ki jih kak časopis objavi. »Mir« pa ni trdil, da bi posojilnica morebiti pozneje ne imela stroškov. Ako vse to ni resnično, naj Hofmeister toži oba podpisana. — V Velikovcu, dne 12. novembra 1912. — Jurij Čarf, Jožef Dobrovce.

Politične vesti.

POSLANEC GRAFENAUER MED SVOJIMI VOLILCI.

V nedeljo, 10. t. m. dopoldne se je vršil dobro obiskan, krasno uspeli shod v Kazazah. Poslanec Grafenauer je govoril o splošnem političnem položaju in o delovanju državnega zbora. Dr. Rožič je govoril o zadnjem deželnozbornem zasedanju in o zvišanju deželnih doklad in še o drugih gospodarskih vprašanjih.

Zborovalci so enoglasno sklenili sledeče resolucije:

1. Zborovalci, zbrani na političnem shodu v Kazazah dne 10. novembra, zahvaljujejo se svojemu deželnemu in državnemu poslancu Fr. Grafenauerju za vse njegovo dosedanje delovanje v državnem in deželnem zboru ter pri raznih političnih in nepolitičnih oblastih v prid slovenskega krščanskega ljudstva na Koroškem. Izražajo mu obenem popolno zaupanje za bodočnost, pozivljajo ga, naj zastavi v slogi in družbi vseh slovenskih in hrvaških poslancev vse moči za doseg pravic slovenskega naroda na gospodarskem, političnem, narodnem in šolskem polju.

2. Na shodu zbrani zborovalci vzamejo naznanje, da je v koroški deželi stopil na čelo uprave nov deželni predsednik, od katerega zborovalci pričakujejo, da bo slovenskemu ljudstvu bolj pravičen in naklonjen na vseh poljih uprave, kakor je bil njegov prednik baron Hein.

3. Zbrani zborovalci izrekajo poslancu Metnicu iz splošne kurije nezaupnico, ker je glasoval za zvišanje deželnih doklad.

4. Zbrani zborovalci pozdravljajo politično in kulturno združenje Slovencev in Hrvatov pod žezlom habsburške dinastije.

Popoldne ob treh se je vršil mnogobrojniobiskani politični shod pri Škofu v Vogrčah. Poročal je poslanec Grafenauer o državnem in deželnem zboru ter o domačih gospodarskih zadevah. — Dr. Rožič je govoril o preobratu na Balkanu in o pomenu balkanske vojne za Avstrijo in celo Evropo. Sprejete so bile soglasno iste resolucije kot v Kazazah.

Slovensko kršč. soc. delavsko društvo v Celovcu

priredi

v nedeljo dne 17. novembra t. l. veliko igro

„Miklova Zala“

v veliki dvorani hotela Trabesinger.

Začetek točno ob 4. uri popoldne

K obilni udeležbi vljudno vabi

odbor.

Društveno gibanje.

Bilčovs. V nedeljo, 24. t. m. ima društvo »Bilka« svoj mesečni shod po sveti maši v župnišču. Pride govornik iz Celovca.

Podporno društvo slovenskih organistov še enkrat vabi vse organiste k stanovski slovesnosti v četrtek dne 21. novembra. Ob 9. uri bode peta sv. maša pri Sv. Duhu, ob pol 8. pevska vaja za mašo pri Trabesingerju. Kakor lansko leto, naj i letos sprejmejo vsi ta dan v čast sv. Cecilije svete zakramente. Pri obnem zboru, ki se bo vršil ob 10. uri pri Trabesingerju, se bo znižala udnina na 2 K 40 vin. na leto (mesečno 20 vin.), da bodo lahko vsi brez izjeme pristopili k prepotrebni našemu društvu; obenem vabimo vse prijatelje cerkvene glasbe in petja k udeležbi. — Odbor.

Velikovec. Društvo »Lipa« priredi v nedeljo, dne 17. novembra, točno ob 3. uri popoldne v gostilni pri Krajcarju v tinjski župniji mesečno zborovanje. Na sporedu je govor o vojni na Balkanu, šaljiva igra »Tri sestre«, tamburanje in petje.

Guštanj. Slovensko kat. izobraževalno društvo priredi na 24. novembra zborovanje v gostilni pri Petraču. Govorili bodo č. g. župnik Križaj o zgodovini Balkana in o sedanji vojni. — Odbor.

Sodalitas ss. Cordis Jesu. Radi skupnega zborovanja vseh v sodaliteti združenih č. gg. duhovnikov od pade nameravani sestanek zilske in kanalske duhov-

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje kože samo Steckenpferd-lilijnomlečnato milo od tvrdke Bergmann & Co. v Dečinu na L. Kos po 80 h se dobiva povsod.

ščine za 19. t. m. — Na ta skupni sestanek, ki se vrši ob dveh popoldne v hotelu Trabe-singer, je vabljeni vsa duhovščina.

Kloster. Naše slovensko izobraževalno društvo priredi 24. novembra po popoldan-ski božji službi v župnijskih prostorih zborovanje. Na sporedu sta dva govora: o evha-rističnem shodu na Dunaju in o balkanski vojni.

Železna Kapla. Slovensko katoliško iz-obraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 24. t. m. v gostilni pri Boštetju zborovanje. Spored: 1. Govor o vojski na Balkanu; 2. igra: »Svojeglavna Minka«.

Cerkvene vesti.

Razpisana je do 19. decembra t. l. žup-nija Zammelsberg; patron je krški stolni kapitel.

Gospodarske stvari.

Zamude pri jesenskem gnojenju se še lahko popravijo. Rži in pšenici, ki se jima ni gnojilo ali samo s hlevskim gnojem, se lahko pognoji kmalu po setvi ali pozimi, če je zmrzlo, celo na tenko sneženo plast, z najboljšim uspehom s Thomasovo moko. Take setve se razvijajo krepko in vzdržijo neugodne vremenske dobe veliko bolje in dajo predvsem dolgo klasje s polnim težkim zrnjem. Tudi opozarjamo na gnojenje trav-nikov s Thomasovo moko.

Vzemite, ako imate nahod, hripavost, zasliženje ali težko sapo, Fellerjev fluid z znamko „Elsa-Fluid“. Sami smo se prepričali pri bolečinah v prsih, v vratu itd. o njegovem lekajočem, kašelj utehajočem, oživ-ljajočem učinku. — Dvanajstoričnik za poizkušnjo 5 K, dve dvanajstoričnici K 8-60 franko. Izdelovatelj samo E. V. Feller v Stubici, Elsa-trg št. 67 (Hrvaško).

Loterijske številke.

Praga, 11. novembra: 44 57 25 36 10
Dunaj, 11. novembra: 12 1 66 80 69
Gradec, 11. novembra: 21 47 27 62 45

Tržne cene v Celovcu

7. novembra 1912 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg		80 litr.	
	od do		(biren)	
	K	v	K	v
Pšenica	23	—	24	—
Rž	22	—	23	47
Ječmen	—	—	—	—
Ajda	—	—	—	—
Oves	20	50	22	16
Proso	—	—	—	—
Pšeno	—	—	32	16
Turščica	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—
Fižola rdeča	—	—	—	—
Repica (krompir)	6	—	7	—
Deteljno seme	—	—	—	—
Seno, sladko	6	50	8	—
„ kislo	5	—	6	—
Slama	3	50	5	50
Zelnate glave po 100 kos.	6	—	9	—
Repa, ena vreča	2	20	2	40

Mleko, 1 liter	—	24	—	28
Smetana, 1 „	—	60	1	20
Maslo (goveje)	2	80	3	60
Sur.maslo (putar), 1 „	2	40	3	60
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	10	2	30
„ sur. 1 „	2	—	2	20
Svinjska mast	2	20	2	40
Jajca, 1 par	—	16	—	26
Piščeta, 1 par	2	80	3	60
Race	—	—	—	—
Kopuni, 1 par	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	2	70	3	40
30 „ „ mehka, 1 „	2	50	2	90

Živina	Počrez		100 kilogr.				Prignalo	Prodalo
			živa		zaklana			
	od	do	od	do	od	do		
	v kronah							
Konji	—	—	—	—	—	—	—	
Biki	—	—	—	—	—	—	—	
Voli, pitani	440	—	—	—	180	—	2	
„ za vožnjo	500	—	—	—	—	—	3	
Junci	290	380	—	—	—	—	5	
Krave	230	564	—	—	—	—	52	
Telice	220	300	—	—	—	—	4	
Svinje, pitane	—	—	—	—	140	146	40	
Praseta, plemena	10	50	—	—	—	—	250	
Ovce	—	—	—	—	—	—	—	

Nova kajža s sadnim vrtom blizu cerkve v Medgorjah št. 15 je naprodaj. Cena 2000 kron. Več pove Neža Blatnik, št. Peter pri Celovcu (Peterhof).

Lepa najemna hiša, 10 let davka prosta, dobro zidana, moderno opremljena, je ugodno naprodaj. Pod „Prima dohodek“ na upravništvo št. 46.

Volneno

blago za ženske in sukno za moške
obleke, zadnje mode, razpošilja naj-
ceneje Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju št. 308.
Vzorci in cenike šez 1000 stvari s slik pošt. prosto.

Gozd 2 ha

proda župnijska nadarbina v Vogrčah, p. Pliberk, potom javne dražbe, ki se vrši dne 26. novembra t. l. popoldne ob 2. uri na licu mesta. Izklicna cena 7500 K.

Župnijski urad Vogrče.

Za lajšanje in pomirjevanje kašlja in hripavosti

pri otrocih in odraslih

je po poročilih sto in sto zdravnikov dragocen in učinkujoč prijetno okusen izdelek

THYMOMEL SCILLAE

Besedna znamka zavarovana.

Lajša krčeviti kašelj, zmanjšuje njegovo ponav-ljanje, pospešuje njegovo razslizanje in pomir-juje kašelj ter odstranjuje težko dihanje.

1 steklenica 2-20 K. Po pošti proti predplačilu 2-90 K pošilja franko 1 steklenico, 7-— K 3 ste-klenice, 20-— K 10 steklenic. Ne dajte si usi-ljevati nadomestnih sredstev.

Povprašajte pri svojem zdravniku.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-jevi lekarni,

c. kr. dvornega dobavitelja,

PRAGA-III., št. 203.

Pozor na ime izdelka,

izdelovatelja in var-

stveno znamko.

Dobiva se v Celovcu v lekarnah: »Pri angelu«, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt.

OZNANILO.

Tvrdba Bratje Tavčar & Co. je postavila v Ce-lovcu kraj tovor- nega kolodvora **parno žago.** Imeno- vana tvrdka to je plohe v vsaki količini, tudi na kupuje **les,** vozove, (plohi se sprejemajo od 12 cm debeline naprej), smrekove, borove, mecesnove kakor tudi vsake vrste gozde. — Kdor želi natančnejših po-jasnil, naj vpraša na žagi.

Bratje Tavčar & Co., Celovec.

V novi trgovini s papirjem v Celovcu

Kolodvorska cesta (nasproti realke)

so naprodaj lepe, nove karte za vo-ščila, imendan, Božič in Novo leto

s slovenskim natiskom

kakor tudi jaslice, podobice svet-nikov in fin prekmorski papir za pisma.

V zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je izšla knjiga:

Slovensko-nemški in nemško-slovenski

slovarček.

Sestavila dr. J. Sket, c. kr. vl. sv., in
Št. Podboj, c. kr. prof.

Cena v prt vezani knjigi je K 2-40,
po pošti K 2-50. Dobi se v vseh
knjigarnah.

Po Najvišjem naročilu Njeg. c. in kr. Apost. Veličanstva

XXIX. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji postavno do-voljena, ima 21.146 dobitkov v gotovini v skupni vrednosti 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša

200.000 kron

Žrebanje se vrši javno dne 19. decembra 1912.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtsstraße 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštah, brzo-javnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. — Igralni načrti za kupce srečk brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. ravnateljstva loterijskih dohodkov (oddelek za državne loterije).

Revmatizem, protin, nevralgija in ozeblina

povzročajo pogostoma neznosne bolečine. Prese-netljivo sigurno jih olajšuje in pomirjuje, izsesava otekline in nareja zopet gibljive ude ter odpravlja srbenje

CONTRHEUMAN

Besedna znamka za (mentholosalici-ziran) kostanjev izvleček,

z vdrgnjenjem, masažo ali obkladki. — 1 škatlica 1 krono.

Proti predplačilu K 1-50 se pošlje 1 škatlica
Proti predplačilu K 5-— se pošlje 5 škatlic
Proti predplačilu K 9-— se pošlje 10 škatlic

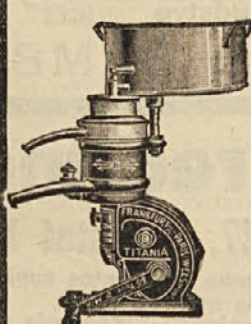
Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-jevi lekarni

c. kr. dvornega dobavitelja, PRAGA III., št. 203.

Pozor na ime izdelka in izdelovatelja.

Dobiva se v Celovcu v lekarnah: »Pri angelu«, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt.

Titania brzoparilniki za živinsko krmo

z odklopljivim obodom, čisto iz kovanega železa in jeklene pločevine so zajamčeno neporušni. Naj-manjša uporaba kuriva, najhitreje napravljane pare, najkrajše parenje, slaba krma zopet porabna

Titania centrifuge, v sestavi, trpežnosti in natanč-nosti v posnemanju neprekošene. Stroji za sejanje, za obračanje sena, senene grablje itd. najboljše kakovosti.

Titania tovarna, Wels št. 196, Zg. Avstrijsko.

Zastopstva pousod!! — Pošljamo na poizkušnjo. Plačevanje na ob-roke rado dovoljeno. Prospekti, spričevala zastoj. Zastopn. ki se iščejo pousod.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

4 1/2 %

uraduje vsak dan, izvemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

4 1/2 %

*Lastna tovarna
ur v Švici*

1887

Zahtevajte „JUBILEJNICENIK“ zastoj

1912

Fr. Čuden, Ljubljana.

Pridno, pošteno deklo

se išče za hišno delo v gostilni Jakób, Žrelski drevo-
red št. 4, Celovec.

Vsi, ki ste skrbni možje in očelje!

Ali hočete vsaj 10 vinarjev na teden žrtvovati
za svojo oziroma za prihodnost svojih otrok?

Potem pišite „Slov. Straži“ v Ljubljani po knji-
žico g. župnika Haaseja o ljudskem zavarovanju,
ki se vsakomur dopolnje popolnoma zastoj.

Zelo nevarno je

pustiti nepokrito celo najmanjšo rano,
ker se ista lahko razširi v težko rano.

Že 40 let se je izkazalo močilno vlažno mazilo, takozvano
praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za ob-
vezo. To obvaruje rane, olajšuje
vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica stane 70 v. Proti preplačilu
K 3-16 se pošljejo štiri pušice, za
K 7— pa 10 pušic poštino prosto na
vsako postajo avstro-ogr. monarhije
Pozor na ime izdelka ter iz-
delovatelja, ceno in varstveno
znamko. Pristno le po 70 vin.

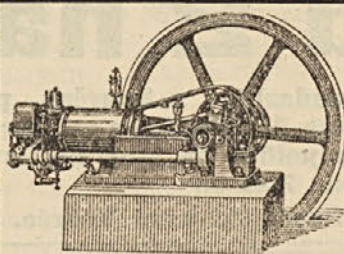

Glavna zaloga:

B. FRAGNER, C. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna „Pri črnem orlu“

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske, v Celovcu
»Pri angelu«, P. Hauser, H. Gutt, Vikt. Hauser.

Vsak strokovnjak
Vam pove, da so
orig. Otmar-motor
stabilen ali nepremaklj. in
poljedelski stroji
iz tovarne

C. Prosch, Celovec,

imejitelja brata inženirja Prosch, najboljši in
najzanesljivejši v obratu.

Zahtevajte specialne kataloge in obiske inženirja!

Silno lepo posestvo.

Prodajam ali zamenjam za drugo posestvo
(s smrekovim sečnim gozdom) pod zelo ugod-
nimi pogoji svoje blizu postaje Grabštanj
ležeče posestvo z dobrim poslopjem, ki meri
okoli 28 hektarov.

Natančnejša pojasnila daje posestnik

Anton Renko,
trgovec v Celovcu.

Zimske barhente!

Kdor rabi dobre in pristnobarvne zimske barhente, flanele
za srajce in drugo perilo, lanene in bombažaste kanafase,
cefire, platno, inlet, brisače, rjuhe, zimsko blago za dame
in gospode, žepne robce in druge tkanine, naj se obrne za-
upno na krščansko trdiko

Jaroslav Marek ročna tkalnica
št. 39
v Bistrem pri Novem mestu ob Met. Češko.

Vzorec se pošilja pošt. prosto.

V zalogi imam tudi veliko množino ostankov zimskega bar-
henta, flanele, kanafasa itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m
za 18 kron, prve vrste za 20 kron, najfinejše vrste za 25 kron
franko po povzetju. — Od ostankov se vzorec ne pošilja. —
Flanelne ali cefirne srajce za gospode po K 1-80, 2-20,
2-60, 3- in 4- — Odjemalcem najmanj 6 srajc pošljem
poštino prosto. — Pri naročilu zadostuje zaznamba obsega
vratu. — Dopisuje se slovensko.

Albin Novak v Sinčivasi

trgovina z manufakturnim in špecerijskim blagom
ter vinom, zaloga cerkvenega olja, cementa in pre-
moga, priporoča svojo vedno svežo zalogo ter raz-
pošilja po železnici in po pošti izborno gorljivo
cerkveno aparat-olje, à la Guillon-stenje, kadila,
pristna štajerska, goriška in tirolska vina.

Za abstinente brezalkoholne pijače, kakor:
malinov, breskvini, hrušov in jabolčni sok.

Cene solidne, postrežba točna.

Edino slovensko narodno podjetje

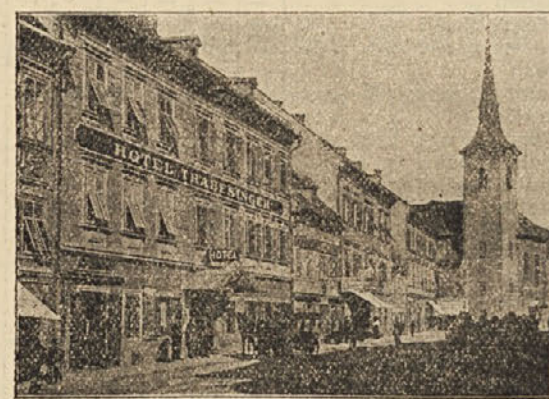
Hotel Trabesinger

— v Celovcu, Velikouška cesta št. 5. —

Podpisani voditeljci hotela Trabe-
singer se vljudno priporočata vsem
velečenjenim slovenskim in slovanskim
gostom, ki prenočujejo ali za več časa
ostanejo v Celovcu. V hotelu se dobe
lepe, snažne sobe po primerni ceni;
nudi se izborna kuhinja in zajamčeno
pristna in dobra vina iz Slovenskih
goric. Na razpolago je tudi kegljišče
pogled na senčnatega vrta. V hotelu Trabe-
singer dobite vsak dan, posebno pa v
sredah, prijetno slovensko družbo. —
V poletnem času pričakuje na kolo-
dvoru gostov domači omnibus. Sloven-
ski romarji in romarice, ustavljajte se
samo v edini slovenski gostilni »Hotel
Trabesinger« v Celovcu, kjer boste
vedno dobro postreženi.

Za mnogobrojen obisk se priporočata voditeljci hotela

Lojzika in Pepca Leon.

KUPUJTE

vedno le najboljšo in najcenejšo pratio z imenom

„SLOVENSKA PRATIKA“

za katoliško ljudstvo 37. letnik Varstvena znamka Sv. Jožef

Založna tvrdka KLEINMAYR & BAMBERG v LJUBLJANI.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 8.000.000.

Rezervni fond čez K 800.000.

Denarne vloge
obrestujemo po **4 1/2 %** od dne vloge
do dne vziiga.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in
vnovčuje zapadle kupone.

Daje predjme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.
Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spletju, Tr tu,
Sarajevu, Gorici, Celju in ekspozitura v Gradežu.
Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček
300.000 frankov. Na mesečno vplačev. po K 8- za
komad. Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji
na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vpla-
čevanje po K 10- za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.